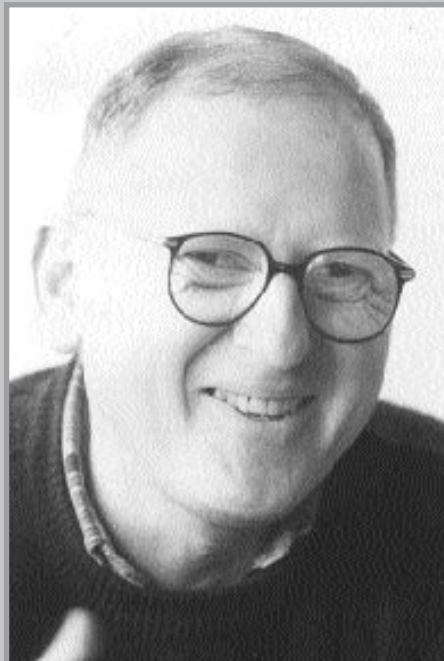
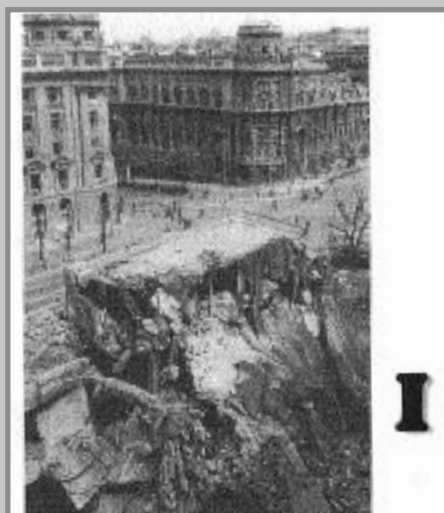

ŠTA JE KO REKAO OD 24. MARTA DO 9. JUNA: ZABELEŽIO DRAGOSLAV SIMIĆ

Govori da bih te osetio

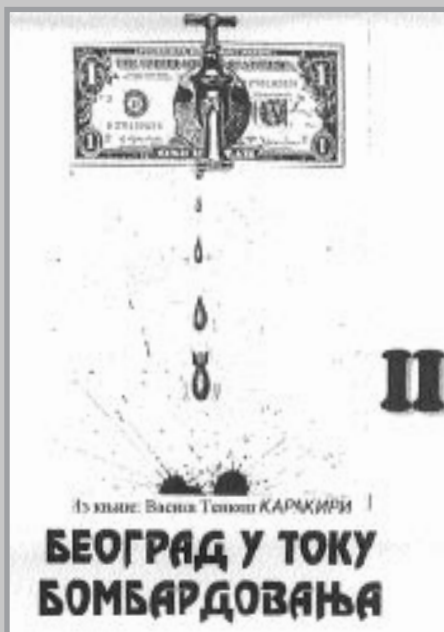

Baštini živu reč:
Dragoslav Simić

Варварство у име цивилизације Београд
**БЕОГРАД У ТОКУ
БОМБАРДОВАЊА**

Poratno izdanje: Omoti kasete

- ◆ **Novinar Radio Beograda** vodio je ratni dnevnik i to mikrofonom: slušajući ovu knjigu "bez listova i slova" oni koji su bili svedoci besomučnog napada na SRJ ne mogu a da ne oseje jezu: oni koji to srećom nisu doživeli, zahvaljujući ovom zapisu, mogu da oseje delić tog ludila, u kojem su i suze i smeh bile odbrana i lek srpskog naroda
- ◆ **Među sagovornicima iz edicije "Knjiga koja govori - Beograd u toku bombardovanja" su i Matija Bečković, Vuk Bojović, Rambo Amadeus, advokat Sava Anđelković, direktor "Transportšpeda" Branislav Bačević, devojčica iz Benkovca Bojana Čubrilo, seljak Žika ispod Avale, vladika Filaret, beogradski muftija Hamdija Jusufspahić, glumica Ceca Bojković, Tika Janković čovek iz Kalifornije, Milan Janković Jagodinski, Mira Alečković... i mnogi drugi**

Potresna svedočanstva

Prvi sagovornik u knjizi-kaseti, "Beograd između bombardovanja", je dr Zlatimir Kecmanović, očni lekar, koji je ove godine napunio 80 godina, i svedok tri rata na ovim prostorima.

Lekar u Hitnoj pomoći i dečiji pisac Zorica Kuburović priča: "Ja sam mama i lekar, i ovih dana sam zaboravila da sam pisac. Zatečena sam, puna neverice u ovoj groznoj zbilji. Sjurila sam se u hladan i vlažan lagum kraj Brankovog mosta da sakrijem decu. A ona sve znaju..." Gušeći suze u sebi, drhtavim glasom priča kako je njena starija ćerka učila decu "Oče naš", i završava rečima, punim neopisivog bola "Razmišljam u toj memljivoj rupi, kako hiljade i hijade "najk" patika i farmerki razaraju moj grad. Kako sam godinama moj dragoceni, divan život davala zato da bih kupila te beznačajne, glupe patike, odeću, koja me je pokorila pre nego što su doleteli ti avioni. To me je potpuno porazilo, i rekla sam sebi: "Glupačo glupa, glupačo glupa!"

PIŠE:

Suzana S. Sudar

Novinar Radio Beograda Dragoslav Simić već dvadeset pet godina, kao istrajni kopač zlata, baštini živu reč, kao autor brojnih radiofonskih dela o ljudima i zbivanjima koji su obeležili 20. vek. Svoj audio arhiv, u ediciji pod nazivom "Knjiga koja govori", obogatio je i jednim izuzetnim svedočanstvom o tek završenoj agresiji NATO na Jugoslaviju.

- "Bombardujte ili da krećimo" - glasio je grafit ispisan na zidu jedne zgrade u Beogradu uoči rata. Smejali smo se duhovitoj opasici nepoznatog autora, a onda su 24. marta u 20.30 časova, u punoj zbilji i svom snagom započeli vazdušni udari snaga NATO pakta na našu zemlju. Proglašeno je ratno stanje - priseća se Simić.

Preko noći zavlada su panika, strah, nestašice i svi su postali svesni da više igre nema i da oni - zaista gađaju. I pored izvorista duha koji nije napuštao naše ljude, ulična svetla sa prvim mrakom se više nisu palila.

U toj situaciji, stari vuk svog zanata, Dragoslav Simić počeo je da vodi svoj "ratni dnevnik", i to - mikrofonom.

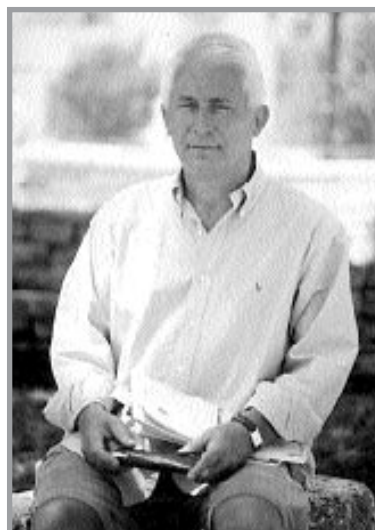
Dragocene poruke

- Od prvog dana rata do njegovog završetka 9. juna kada je oko 22 časa potpisan Vojnotehnički sporazum za mirno rešenje Kosovske krize na sportskom aerodromu "Adžitepe" kod Kumanova, beležio sam izjave poznatih i nepoznatih ljudi. Na mojim kasetama ostale su reči i misli ljudi sa kojima sam razgovarao tokom tog dvoipomesečnog bombardovanja Beograda. Preda mnom je bio dokumentarac izuzetne snage.

- Šta se to nama dogodilo u 1999, u poslednjoj godini 20. veka, tek će istorija objasniti, kaže on, a ove dve "Knjige koje govore", u stvari kasete, mali su doprinos raznim pitanjima koja smo svi postavljali tokom ovog neverovatnog rata, i za stoleće koje dolazi ostaju dragocene poruke.

- Da ne bismo kroz život prošli bez traga, što se događa, treba zapisati glas čoveka. Taj trag je živa reč. Jer, ko nije to uradio, on kao da i nije živio.

Po njemu, način na koji jedan čovek govori, njegova disanja i ćutanja, uzdasi, naglasci, intonacija, emotivnost koja se u govoru oslobađa i koju besednik pokušava da priguši, sve su to osobine govora

Zvezde ili sateliti?

Matija Bečković, na Veliki petak, pita se šta da kaže jedan pesnik dok mu bombe upadaju u reč. A njegove reči, kao i uvek, odabrane, prave.

Prof. Ranko Burić energično objašnjava kako sebi stalno ponavlja da ne sme da izgubi glavu.

Milorad Jeličić, sekretar astronomskog društva "Ruder Bošković", govori šta se vidi više Srbije na nebu vedrome, zvezde ili špijunski sateliti.

Psiholog Slobodan Lazić, otac troje dece, kaže: "Kada sam troipogodišnju Mašu stavljao da spava rekla mi je: 'Tata, ako oni nastave da bombarduju ja neću moći da budem mama'. Naježio sam se".

koje se ne mogu preneti na papir, ne mogu se zapisati.

- A, mnogo toga što je nezapisano veoma je važno i značajno za sadržaj i značenje onoga što se govori. Ne treba zaboraviti poznatu Sokratovu maksimu - "Govori da bih te video". To znači da se čovek najbolje otkriva u svojoj govornoj akciji, u načinu na koji saopštava svoju misao.

Izgovorena reč ima tu prednost emocionalnosti i neposrednog humanog dodira sa prisustvom drugog čoveka posredstvom njegovog fizičkog glasa, bilo da je on živ ili ne.

Da se ne zaboravi

U to ime, fonoteka Dragoslava Simića, do sada, broji oko hiljadu zabeleženih glasova, spakovanih u osamdeset naslova. Među njima su: Vladimir Dedijer, Jovan Rašković, Matija Bečković, Mića Popović, Ljubomir Simović, Predrag Palavestra, Dragoslav Srećević, Raško Dimitrijević...

Strast za svedočenjem, želja da se o našem veku ostave verodostojni dokumenti, kako sve ne bi pokrilo zaborav i ćutanje, osnovni su motivi Simićevog dela.

U ovoj zvučnoj antologiji urezane su i istorijske i političke teme, na primer, Jugoslavija - kratak pregled raspadanja, Informbiro, Sudenje Draži Mihailoviću, Panić i Čosić, Knin, sve zaboravljeno i drugo, kao i umetnički rezultati našeg vremena.

U svom poslednjem izdanju, "Beograd u toku bombardovanja", on je u 180 minuta, na dve kasete, zabeležio svedočanstva i glasove oko četrdesetak ličnosti koji su prisustvovali ovoj tragediji.

Bol, očaj, suze, plač, šok, bes, gnev, jad, strah, revolt, inat... Sve se to oseća kroz govor njegovih sagovornika. A njihove reči, u tim jezivim trenucima, često prekidane zvukom sirene koje su označavale vazdušnu opasnost, ostaće zapisane za istoriju. I to baš onako kako su izgovorene, autentične, bez "pegljanja" i montiranja.

Značaj ovog poduhvata je još veći ako se ima u vidu da je Dragoslav Simić sve sam uradio, jer je ne samo autor, već izdavač.

- Sve što sam imao, uložio sam. Da se ne zaboravi... - kaže ovaj cenjeni novinar.

Preslušavajući ovu knjigu "bez listova i slova", oni koji su bili svedoci ovog besomučnog napada NATO na SRJ, ne mogu a da ne oseje jezu u kostima, jer sećanja su još sveža. Oni koji, na svu sreću, to nisu doživeli, zahvaljujući ovom zapisu, mogu da oseje delić tog ludila, u kojem su i suze i smeh bile odbrana i lek jednog nevinog naroda. □

Dokumentarni zapis

- Pored ličnih doživljaja, ove kasete sadrže i dokumenta, odnosno zvanične izjave proglašenja i završetka ratnog stanja, kao i statističke podatke na osnovu kojih može da se ovaj užas shvati i u brojkama, prvo obraćanje Beogradanina Avrama Izraela iz Gradskog obaveštajnog centra. Sve je dramaturški obrađeno, ali teško je prepričati, treba čuti. Još uvek nisam stigao da napravim sajt kako bi i ljudi iz inostranstva mogli da bolje shvate o čemu se radi. I to će biti uskoro, a kada će to tačno biti mogu da saznaju putem E-mail: vlajco@beotel.yu